

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Ing. Petrem Šuránkem ve věci

žalobce: **K. A. A.**, narozený X
státní příslušník P.
toho času neznámého pobytu
zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Středočeského kraje,
odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**
sídlem Masarykova 884, 288 29 Nymburk

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2021, č. j. KRPS-38950-39/ČJ-2021-010025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci, Mgr. Ladislavovi Bártovi, se přiznává odměna ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odeslanou dne 22. 4. 2021 a dále doplněnou ustanoveným zástupcem podáním odeslaným dne 31. 5. 2021, domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 14. 4. 2021, č. j. KRPS-38950-39/ČJ-2021-010025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná rozhodla podle § 129 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném od 1. 1. 2021 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) o prodloužení doby zajištění žalobce za účelem jeho předání podle nařízení Evropského parlamentu a

Rady č. 604/2013/EU, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“), stanovené rozhodnutím žalované ze dne 17. 2. 2021, č. j. KRPS-38950-21/ČJ-2021-0100225, o 40 dnů.

2. Žalobce považuje prodloužení zajištění za nezákonné. Domnívá se, že žalovaná porušila § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Z napadeného rozhodnutí neplyne, na jakém základě se žalovaná domnívá, že v průběhu prodloužení zajištění bude moci být realizováno přemístění žalobce do Rumunska. Podle žalobce není také Rumunsko schopné zabezpečit řádný průběh řízení o mezinárodní ochraně a v jeho azylovém systému jsou systematické nedostatky, ať už jde o samotné zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany, o právo na právní pomoc, materiální podmínky žadatelů o mezinárodní ochranu či jejich integraci v Rumunsku. Odkazuje přitom na zprávu Asylum Information Database „*Country Report: Romania, 2019 update*“ (dále jen „zpráva AIDA“), popisující stav v Rumunsku ke dni 31. 12. 2019 a blíže poukazuje na nejkřiklavější důvody nepřijatelnosti předání žalobce do Rumunska: Žalobce dostal v Rumunsku k podpisu dokumenty, jejichž účel neznal, a ani nebyl poučen o povinnosti setrvat v Rumunsku do pravomocného ukončení azylového řízení, což nasvědčuje tomu, že řízení nebylo iniciováno žalobcem. Zpráva AIDA potvrzuje, že pohraniční policie nepoužívá tlumočníky, což vede k chybnému zápisu osobních údajů v evidencích. V Rumunsku také nejsou dostatečné kapacity právní pomoci, která se tak dostane jen cca 60 % žadatelů. Žalobce žádost o mezinárodní ochranu podepsal pravděpodobně z donucení, jelikož podle rumunských zákonů mají žadatelé právo na ubytování v přijímacích střediscích až po zaregistrování žádosti. Jelikož se žalobce nechtěl vrátit do Alžírsku, neměl na vybranou a žádost musel podepsat, i když o azyl chtěl žádat v Rakousku. Podrobně pak žalobce popisoval nedostatečnou funkčnost integračních programů na území Rumunska. Konečně upozornil i na přelidněnost rumunských azylových zařízení, jejichž nedostatečné hygienické zázemí zvyšuje riziko nákazy virem COVID-19, což dokládal odkazem na článek o tom, jak se jedno ze středisek stalo ohniskem nákazy, muselo být hospitalizováno až 530 lidí a desítky z nich zemřeli.
3. Žalobce upozorňuje, že žalovaná byla povinna z úřední povinnosti posoudit otázku nedostatků v rumunském azylovém systému z úřední povinnosti a s tím související otázku realizovatelnosti přemístění žalobce do Rumunska, a to i v kontextu pandemie COVID-19. V této souvislosti žalobce odkázal na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 11. 8. 2016, č. j. 1 Azs 91/2016-27.
4. Žalovaná také nemohla správně posoudit, zda v žalobcově případě existuje možnost uložit mírnější opatření, jelikož si za tímto účelem neopatřila dostatek podkladů. Nejistila, zda žalobce od doby svého zajištění komunikoval se svou rodinou, zda od nich nezískal příslib peněz, aby si nyní mohl opatřit vlastní ubytování či složit finanční záruku. Nezabývala se tím, zda v tomto ohledu neexistují nové skutečnosti a vycházela především z informací získaných pohovorem. Napadené rozhodnutí z tohoto důvodu žalobce považuje za nepřezkoumatelné.
5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla, aby soud žalobu zamítl. Ve vyjádření zrekapitulovala skutečnosti předcházející vydání napadeného rozhodnutí a shrnula důvody zajištění žalobce. K vývoji po vydání napadeného rozhodnutí pak uvedla, že dne

21. 5. 2021 s ohledem na informaci Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“), že dosud nebylo rozhodnuto o žalobě žalobce proti rozhodnutí o jeho přemístění a soud ani nerozhodl o odkladném účinku, rozhodla o dalším prodloužení zajištění žalobce o 30 dnů. Dne 1. 6. 2021 jí však ministerstvo sdělilo, že vycházelo ze zavádějících informací, jelikož se ukázalo, že žalobce zmiňovanou žalobu nepodal. V důsledku toho žalovaná žalobce dne 1. 6. 2021 prorustila ze zajištění a jeho pobyt jí není znám.

6. K namítaným nedostatkům v Rumunsku uvedla, že v Rumunsku dodržují standard ochrany lidských práv, přičemž ani z aktuálních informací a situace nevyplývá, že by tato země měla systémové potíže či nedostatky při přijímání cizinců. Rozhodně zde nehrozí riziko nelidského a ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „LZP EU“). Rumunsko je součástí EU a je bezpečnou zemí s běžnými azylovými procedurami, přičemž žalovaná se ve své praxi ještě nikdy nesetkala s negativní námitkou proti tamější azylové proceduře. S ohledem na to má žalovaná za to, že k takovým nedostatkům v Rumunsku nedochází a že o tom neexistují důvodné pochybnosti. Žalovaná navíc vycházela z výpovědi žalobce, který neuvedl žádné důvody, proč by nemohl být vrácen do Rumunska, ani skutečnosti nasvědčující tomu, že by mu tam snad hrozilo nelidské a ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 LZP EU. Žalobce též uvedl, že v Rumunsku podal azylovou žádost a že mu bylo známo, že do skončení řízení o žádosti byl povinen zůstat v Rumunsku. Pokud by žalobce nevěděl, jakou žádost v Rumunsku podepsal, neuměl by na otázky o této problematice odpovědět. Jeho odpovědi však potvrzují, že bezpečně věděl, jaké dokumenty v Rumunsku podepisuje a k čemu ho zavazují. Nepochybně také musel vědět, že je Rumunsko pro něj bezpečnou zemí, jinak by tam nestrávil měsíc a půl v záchranném táboře; ostatně na tamější procedurální a ani materiální podmínky si v protokolu nestěžoval. Nadto k posouzení možnosti předání žalobce do Rumunska je věcně příslušné ministerstvo. Pokud jde o onemocnění COVID-19, to má vzrůstající tendenci na území několika států EU, v Rumunsku ale není natolik kritická, že by znemožňovala předání žalobce.
7. Žalovaná má též za to, že v napadeném rozhodnutí řádně zdůvodnila skutečnost, že žalobce žádné ze zvláštních opatření nahrazujících zajištění nebyl schopen a ani ochoten naplnit. K aplikaci zvláštních opatření nebylo možné přistoupit, jelikož žalobce svým protiprávním chováním nedává záruku, že by své povinnosti plnil. Uvedla, že u žalobce s ohledem na jeho předešlé chování hrozí vážné nebezpečí útěku, neboť se po Evropě pohybuje nelegálně v úkrytu za pomoci převaděčů a bez cestovního dokladu s cílem dostat se za každou cenu do Francie (nikoliv Rakouska, jak se uvádí v žalobě). Lze u něj proto důvodně předpokládat, že dobrovolně nevyčká předání do Rumunska, ale uteče do státu, který si zvolil za svůj cíl. V případě žalobce ani nenastaly nové okolnosti, jež by změnily jeho poměry.
8. Soud nejprve ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a po včasné odstranění vad na výzvu soudu obsahuje i všechny nezbytné náležitosti. Je tedy věcně projednatelná. Soud proto přezkoumal meritorně napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, v rozsahu napadených výroků a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažuje nařízení jednání za

nezbytné, rozhodl soud o žalobě bez jednání (§ 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců). Dospěl přitom k závěru, že žaloba není důvodná.

9. Dokazování soud neprováděl, jelikož k posouzení žalobních bodů dostačoval obsah předloženého správního spisu a obsah veřejně dostupných listin dobře známých oběma procesním stranám, k nimž se mohly plně vyjádřit. Soud neshledal důvod k nařízení jednání za účelem provedení důkazu listinou *Country Report: Romania*, neboť jde o renomovaný a veřejně dostupný zdroj, který je žalovaná povinna při svém rozhodování brát do úvahy (znát), nadto na něj byla v žalobě výslovně upozorněna, a měla tak prostor na něj reagovat v písemném vyjádření k žalobě. Za daných okolností tak nemohlo dojít k negativnímu dotčení procesních práv účastníků.
10. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce ještě s druhým cizincem byl dne 17. 2. 2021 objeven při vykládce přívěsu nákladního vozidla v Nymburce. Nepředložil cestovní doklad ani jiný doklad totožnosti, měl však u sebe rumunský průkaz žadatele o azyl č. 174998/20 vystavený pobytovým centrem v Temešváru dne 6. 1. 2021, v němž byla potvrzována jeho platnost i ke dni 4. a 12. 2. 2021. Žalobce byl téhož dne zajištěn a eskortován k provedení lustrace a dalších úkonů, kdy byla nalezena shoda s rumunským záznamem v systému EURODAC ze dne 31. 12. 2020.
11. Při podání vysvětlení žalobce uvedl, že zimě roku 2017 odcestoval z P. přes Írán do Turecka, kde asi rok a půl pracoval. Poté se rozhodl pokračovat do Francie, protože se mu líbí a chtěl tam získat práci. Cestoval pěšky přes Řecko, kde strávil 6 měsíců v uprchlickém táboře, Srbsko, kde strávil měsíc a půl v uprchlickém táboře a Rumunsko, kde jej zajistila policie a po 15 dnech karantény jej odvezla do záchytného zařízení, kde potkal bratrance. Po měsíci a půl, kdy byli oba propuštěni, zaplatil bratranec arabskému převaděči, který je tajně naložil do kamionu, jímž jeli 2 dny až na místo, kde byli zadrženi. Uvedl, že má požádáno o azyl v Rumunsku a ví, že byl povinen v Rumunsku zůstat až do skončení azylového řízení, ale bylo mu řečeno, že v Rumunsku smí zůstat jenom děti a on v Rumunsku zůstat nechtěl, protože chtěl pokračovat do Francie. Žalobce opakovaně uváděl, že hned, jak to bude možné, bude pokračovat ve své cestě do Francie. Dále uvedl, že manželku a syna i celou další rodinu má v P., v České republice ani EU nikoho nemá, nikdy neměl cestovní pas či řidičský průkaz, nikdy nechodil do školy a nemá ani peníze na vycestování, má jen 100 euro. Ve vlasti mu hrozí nebezpečí od hnutí Tálíbán, protože po něm jako nejstarším muži z rodiny žádali, aby se k nim přidal, což nechtěl. Kdo ale odmítne, tomu hrozí nebezpečí, a to na celém území P. Proto prodal dům a kvůli obavám z Tálibánu odešel, už tam pro něj není bezpečno.
12. Rozhodnutím žalované ze dne 17. 2. 2021 byl žalobce zajištěn za účelem předání podle nařízení Dublin III na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. V reakci na oznámení ministerstva, že Rumunsko vyjádřilo dne 8. 3. 2021 souhlas s převzetím žalobce, kterého lze předat do 19. 4. 2021, žalovaná rozhodnutím ze dne 17. 3. 2021 dále prodloužila zajištění žalobce do uvedeného data. Dne 12. 4. 2021 ministerstvo žalované sdělilo, že žalobce dne 8. 4. 2021 podal žalobu proti rozhodnutí o jeho přemístění do Rumunska spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku a lhůta pro jeho předání se bude počítat od rozhodnutí soudu o tomto návrhu.
13. Napadeným rozhodnutím ze dne 14. 4. 2021 proto žalovaná s odkazem na tuto skutečnost dále prodloužila zajištění žalobce o 40 dnů. K možnosti uložení zvláštních opatření namísto zajištění žalovaná mj. uvedla, že žalobce uvedl, že v České republice nemá žádné

ubytování, příbuzné ani osoby blízké, přičemž disponuje pouze částkou 100 euro. Žalovaná přitom musí vycházet z informací, které žalobce uvedl, a z nich plyne, že žalobce není schopen složit finanční záruku a na území není ani jiná osoba, která by tak mohla učinit. Žalobce také nemá žádné místo v České republice, kde by se mohl zdržovat, v důsledku čehož má žalovaná odůvodněnou obavu, že by se pro ni žalobce stal nedohledatelný. Z předchozího nezákonného jednání žalobce také plyne jeho neochota se podrobit jakémukoliv správnímu opatření, jelikož žalobce i s vědomím nezákonnosti svého počínání v něm chce pokračovat, dokud nedosáhne svých vlastních cílů. Vzhledem k tomu, že žalobce nesetřval v rumunském azylovém táboře, jak mu bylo tamějšími orgány doporučeno, nelze očekávat, že by setřval na určeném místě v České republice, zejména když jasně deklaroval, že se není ochoten zdržovat na nějaké konkrétní adrese, protože jeho jediným cílem je pokračovat do vysněné Francie, která je jeho jedinou cílovou destinací v Evropě. V případě žalobce je tak přítomno hned několik objektivních kritérií svědčících o existenci vážného nebezpečí útěku stanovených v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců v návaznosti čl. 28 odst. 2 nařízení Dublin III. Žalovaná také shodně jako ve vyjádření k žalobě konstatovala, že v případě Rumunska neexistují žádné systematické nedostatky v azylovém řízení, kritéria dle čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III jsou naplňována. Ostatně žalobce neuváděl žádné důvody, pro něž by nemohl být do Rumunska navrácen.

14. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního předpisu Evropské unie, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provázeného cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky.
15. Podle § 129 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.
16. Podle § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
17. Podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

18. Podle čl. 28 odst. 3 prvního pododstavce nařízení Dublin III zajištění musí být co nejkratší a nesmí trvat déle než po dobu, která je nezbytná k náležitému provedení požadovaných správních řízení do doby provedení přemístění podle tohoto nařízení. Podle druhého pododstavce téhož ustanovení, pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, lhůta pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět nesmí překročit jeden měsíc od okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu. Členský stát, který vede řízení v souladu s tímto nařízením, požádá v těchto případech o urychlenou odpověď. Tato odpověď musí být poskytnuta do dvou týdnů od okamžiku obdržení žádosti. Není-li odpověď poskytnuta v této dvoutýdenní lhůtě, má se za to, že bylo žádosti vyhověno, což má za následek vznik povinnosti převzít nebo přijmout dotyčnou osobu zpět, včetně povinnosti zajistit její řádný příjezd. Podle třetího pododstavce téhož ustanovení, pokud je osoba zajištěna podle tohoto článku, přemístění této osoby z dožadujícího členského státu do příslušného členského státu se provede, jakmile je to z praktického hlediska možné, a nejpozději do šesti týdnů od implicitního nebo explicitního vyhovění žádosti o převzetí či přijetí dotčené osoby zpět ze strany jiného členského státu nebo od okamžiku, kdy skončí odkladný účinek odvolání nebo žádosti o přezkum podle čl. 27 odst. 3. A konečně podle čtvrtého pododstavce téhož ustanovení v případě, že dožadující členský stát nedodrží lhůty pro předložení žádosti o převzetí nebo přijetí zpět, nebo pokud se přemístění neuskuteční ve lhůtě šesti týdnů uvedené v třetím pododstavci, nesmí být osoba dále zajištěna.
19. Podle čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce nařízení Dublin III, není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.
20. Jak uvedl rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, „*smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR*“. Rozšířený senát rovněž uvedl, že: „*[o] zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu*.“
21. Evropský azylový systém je vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí (srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 21. 12. 2011, C-411/10 a C-493/10 N. S.). Judikatura navazující na výše citované usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 7 As 79/2010-150 ve vztahu k zajištění za účelem správního vyhoštění mimo území Evropské unie, u něž se tato vyvratitelná domněnka bezpečné země neuplatní, dovodila, že: „*při rozhodování o zajištění cizince je správní orgán povinen možné překážky realizace vyhoštění (vycestování) ve smyslu § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vypořádat toliko předběžně. Nelze očekávat, že toto posouzení bude kvalitativně zcela srovnatelné s hodnocením, jež provádí Ministerstvo vnitra v závazném stanovisku, které vydává podle § 120a téhož zákona pro účely samotného řízení o správním vyhoštění*.“ (srov.

rozsudek NSS ze dne 13. 5. 2016, č. j. 5 Azs 5/2016-51; obdobně viz rozsudky NSS ze dne 10. 5. 2017, č. j. 2 Azs 43/2017-24, ze dne 31. 7. 2018, č. j. 3 Azs 182/2017-23, nebo ze dne 26. 8. 2020, č. j. 1 Azs 495/2019-43). V rozsudku ze dne 16. 10. 2019, č. j. 8 Azs 55/2019-34, pak NSS na uvedenou judikaturu navázal a dodal, že: *„závěry vyslovené v usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 7 As 79/2010 nelze vykládat tak, že při jakýchkoliv (byť sebemenších) pochybnostech o možných překážkách vycestování cizince je správní orgán vždy povinen vyžádat si před vydáním rozhodnutí o zajištění cizince závazné stanovisko Ministerstva vnitra o realizovatelnosti správního vyhoštění. Taková povinnost je dána pouze tehdy, je-li před vydáním rozhodnutí o zajištění správnímu orgánu zřejmé, že by v dané věci důvody znemožňující vycestování mohly být dány. Správní orgán je proto oprávněn si sám provést předběžné posouzení takových překážek, a dojde-li k závěru, že s určitou mírou pravděpodobnosti určité překážky vycestování mohou existovat, teprve tehdy je povinen vyžádat si závazné stanovisko ministerstva ještě před vydáním rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění.“*

22. Soudy tedy i v případech zajištění za účelem správního vyhoštění do třetích zemí mimo území Evropské unie, u kterých mnohem častěji hrozí nerealizovatelnost účelu zajištění s ohledem na princip *non-refoulement* (jehož odrazem je právě čl. 3 odst. 2 druhý pododstavec nařízení Dublin III), akceptují i jen stručné vysvětlení či povrchní úvahu ohledně neexistence důvodů znemožňujících vycestování. Správní orgány mohou vyjít i ze skutečností, které jsou jim známy z úřední činnosti (rozhodování v obdobných věcech cizinců pocházejících ze stejné země), což zpravidla nebude podloženo písemností ve správním spisu.
23. Přímo otázkou zkoumání systémových nedostatků v azylovém řízení se zabýval také rozšířený senát NSS v usnesení ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, kde uvedl, že správní orgány nemusejí v každém jednotlivém rozhodnutí o zajištění podle § 129 zákona o pobytu cizinců výslovně zdůvodňovat, zda ve státě, kam má být cizinec předán, k těmto nedostatkům v rámci azylového řízení dochází, či nikoliv. NSS uvedl, že (zvýraznění doplněno zdejším soudem): **„[p]okud účastník řízení systémové nedostatky v řízení o zajištění nenamítal a správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k takovým nedostatkům ve státě předání nedochází, případně o nich nepanují ani důvodné pochybnosti, není nutné, aby své úvahy na dané téma v odůvodnění rozhodnutí výslovně uváděl. (...) S ohledem na zásadu vzájemné důvěry členských států, má správní orgán povinnost otázku systémových nedostatků výslovně v rozhodnutí o zajištění vypořádat i bez námítky pouze tehdy, dospěje-li sám k závěru, že takové nedostatky ve státě, kam má být cizinec následně předán existují, případně jsou-li o jejich existenci důvodné pochybnosti.“** V citovaném rozhodnutí rozšířený senát poukázal na to, že k rozhodování o přemístění samotném není příslušná žalovaná, ale ministerstvo. Žalovaná má v rámci řízení o určení příslušnosti podle nařízení Dublin III pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek zajistit osobu, která má být předána do příslušného členského státu, a proto neshromažďuje takové podklady, jako ministerstvo. Soud uvedl, že žalovaná při posuzování naplnění účelu zajištění musí (může) vycházet z obecně známých skutečností o nedostacích azylového systému dané země, z poznatků ze své úřední činnosti a také z výpovědí zajištěných cizinců. Toliko ve sporných situacích je pak povinna si podklady potřebné pro posouzení této otázky vyžádat. Soud pak uzavřel, že bude-li otázka systémových nedostatků v azylovém řízení namítnuta poprvé až v žalobě proti rozhodnutí o zajištění, bude obecně platit, že krajský soud si v takovémto případě nejprve musí učinit úsudek o důvodnosti této námítky. Dospěje-li k závěru, že o existenci systémových

nedostatků panují ve vztahu ke konkrétnímu případu důvodné pochybnosti, bude namíste rozhodnutí správního orgánu zrušit pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Dospěje-li soud k závěru, že systémové nedostatky jsou v konkrétním případě skutečně naplněny, rozhodnutí správního orgánu zruší pro nezákonnost.

24. S ohledem na výše uvedenou judikaturu tedy nelze bez dalšího přisvědčit žalobci, že se žalovaná otázkou systémových nedostatků měla zabývat (i bez námítky) *ex offio*. Tuto povinnost by totiž měla pouze tehdy, dospěla-li by k závěru, že takové nedostatky v Rumunsku existují, případně jsou-li o jejich existenci důvodné pochybnosti. Žalovaná se však přesto otázkou systémových nedostatků azylového řízení v Rumunsku zabývala i výslovně – srov. zejména tomu speciálně věnovaný poslední odstavec odůvodnění napadeného rozhodnutí.
25. Byť žalobce v žalobě tvrdil (a navrhoval k důkazu listinu podle jeho slov dokládající), že systémové nedostatky v azylovém řízení v Rumunsku skutečně existují, v průběhu správního řízení nic v tomto směru nenamítal (jak vyplývá z protokolu o podání vysvětlení, který je součástí správního spisu). Nestěžoval si na nedostatky tlumočení při kontaktu s rumunskými úřady, na nedostatek právní pomoci, na nevyhovující podmínky ubytování, na špatnou zdravotní péči či hygienu ani na jakékoliv jiné (diskriminační) zacházení. Předmětné výtky uplatnil až v žalobě.
26. Soud nezpochybňuje, že podmínky v rumunských uprchlických centrech nemusí být (nejsou) ideální (např. pokud jde o nedostatky týkající se hygieny), ani tyto skutečnosti však nestačí bez dalšího k závěru, že by nedostatky tamního systému dosáhly takového stupně (tak zásadního charakteru), že by bylo možno mluvit o nedostacích systémové povahy ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III. Totéž platí i o tvrzených problémech týkajících se tlumočení, zajištění právní pomoci, využívání sociálních benefitů či integračních programů v Rumunsku (k tomu soud odkazuje např. na rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020-23, body 15 a 16, kde se i NSS k této problematice již podrobně vyjádřil). Byť žalobce ve své výpovědi tvrdil, že se dozvěděl, že v Rumunsku smí zůstat jen děti, neuvedl, kdo mu takovou informaci dal (zda ji vůbec lze připisovat rumunským orgánům), a naopak potvrdil, že o své povinnosti v Rumunsku zůstat do skončení azylového řízení věděl. Žalobce disponoval rumunským průkazem žadatele o azyl, proto ani skutečnost, že je žadatelem mu nemohla uniknout, ostatně to sám na obecně formulovaný dotaz ve své výpovědi sdělil. Byť tedy je možné, že v některých případech mohou v Rumunsku vznikat obtíže s obstaráním tlumočení, výpověď žalobce ukazuje, že jej se takový problém nedotkl.
27. Žalobce se také nijak ve své výpovědi nevyjadřoval k problematice onemocnění COVID-19 (vyjma informace, že byl v Rumunsku testován s negativním výsledkem), proto ani této otázce se žalovaná nemusela konkrétněji věnovat. K tomu pak soud dodává, že žalovaná má skutečně pravdu v tom, že v době vydání napadeného rozhodnutí toto onemocnění mělo pandemický charakter, tedy nevyhýbalo se prakticky žádné zemi. Argument ohrožením tímto onemocnění v případě přemístění by tak měl univerzální povahu a musel by bránit jakémukoliv přemístění, což je absurdní. V každém případě s ohledem na žalobcův mladý věk a jím deklarovaný bezproblémový zdravotní stav se jeví krajně nepravděpodobné, že by toto onemocnění pro něj mělo představovat zásadní ohrožení, tudíž lze konstatovat, že ani riziko nákazy v případě nedostatečných preventivních opatření v rumunských pobytových zařízeních nemůže představovat v případě žalobce reálné ohrožení ve smyslu ve smyslu čl. 3 odst. 2 nařízení Dublin III.

28. Naopak podstatné je, že závažné nedostatky systémové povahy v Rumunsku neshledávají správní orgány, jakož ani soudy (z nedávné judikatury srov. např. rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2020, č. j. 10 Azs 283/2020-50, nebo usnesení ze dne 20. 8. 2020, č. j. 4 Azs 135/2020-32, body 11 a 12 a další tam citovanou judikaturu, nebo usnesení ze dne 24. 2. 2020, č. j. 2 Azs 234/2019-44, body 11 a 12; v případě zdejšího soudu např. rozsudek ze dne 3. 3. 2021, č. j. 52 A 5/2021-17).
29. Soud tak uzavírá, že existenci systémových nedostatků v azylovém řízení v Rumunsku neshledal a ani nedospěl k závěru, že by v tomto směru panovaly důvodné pochybnosti. Žalobní bod týkající se nesprávného vyhodnocení přípustnosti předání žalobce do Rumunska tedy není důvodný. S ohledem na mlčení žalobce o takových okolnostech při jeho výslechu pak důvodná nemůže být ani související námitka nepřezkoumatelnosti.
30. Soud zároveň nepřisvědčil ani žalobnímu bodu namítajícímu nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, pokud jde o možnost náhrady omezení osobní svobody mírnějším opatřením, jelikož žalobci mohly být posléze zaslány peněžní prostředky jeho rodinnými příslušníky, jež by mohl následně využít k zajištění ubytování či složení záruky.
31. K tomu je třeba říci, že žalovaná obecně vzato nemá povinnost opakovat výslech žalobce v souvislosti s vydáním rozhodnutí o prodloužení zajištění. Žalobce ovšem nepochybně má možnost v průběhu zajištění navrhnout v případě změny okolností, aby mu bylo namísto zajištění uloženo mírnější opatření. Takový návrh by samozřejmě měl být učiněn součástí správního spisu (resp. by o něm měl být učiněn úřední záznam). Z obsahu správního spisu však žádné tvrzení žalobce o změně okolností není patrné a ostatně i samotná žaloba je formulována v hypotetickém tónu. Zároveň lze konstatovat, že s ohledem na podmínky omezení osobní svobody žalobce si lze jen obtížně představit, že by žalobci mohly být zaslány finanční prostředky, aniž by se to žalovaná (resp. správa uprchlických zařízení) dozvěděla. Soud tedy konstatuje, že žalobce netvrdí ani neprokazuje žádnou konkrétní okolnost, z níž by vyplývalo, že mohlo dojít ke změně okolností a že žalobce měl v důsledku obdržení finančních prostředků reálnou možnost využít některé z mírnějších opatření. Nadto je třeba říci, že z okolností známých ze žalobcovy výpovědi se to nejen, že jeví nepravděpodobným, ale především, že s ohledem na předchozí jednání žalobce a jeho opakovaně výslovně zdůrazňovanou připravenost při první možné příležitosti pokračovat ve své cestě do Francie nepochybně zůstávala v platnosti důvodná obava z nerespektování takových zvláštních opatření, jež by i v případě nabytí finančních prostředků byla účinnou překážkou propuštění žalobce ze zajištění. I kdyby tedy snad žalobce prokázal reálnost svých hypotetických námitek, nemohlo by to zákonnosti jeho zajištění nic změnit. Jinak je tomu patrně s otázkou důvodnosti prodloužení zajištění s ohledem na skutečnost, že z pozdějších informací ministerstva plyne, že nebyla pravdivá informace o tom, že se žalobce bránil žalobou svému přemístění. V tomto směru ovšem žalobce nic nenamítl, soud proto tuto otázku není oprávněn sám otevírat.
32. Vzhledem k tomu, že soud neshledal důvodným žádný ze žalobních bodů, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované žádné náklady řízení nevznikly. Soud proto rozhodl, že právo na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků.

34. Posledním výrokem soud přiznal ustanovenému zástupci žalobce odměnu za zastupování za dva úkony právní služby po 3 100 Kč [příprava a převzetí věci včetně první porady s klientem a seps doplnění žaloby – § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“)] a dvě paušální částky jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celkem tedy ustanovenému zástupci žalobce náleží odměna ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 7. června 2021

Mgr. Ing. Petr Šuránek, v. r.
samosoudce